

[Lannung.]

en situation af international højspænding, hvor den militære tekniker hvert øjeblik venter, at ordren til at handle kan komme, kan frygten for at komme for sent føre til, at man kommer til at handle for tidligt. Vor skæbne kan således på grund af de nye våbens særlige karakter være afhængig af et ulykkeligt tilfælde, svage nerver eller lignende. Derfor er et sådant „disengagement“, en sådan læggen luft imellem, en fordel for alle parter i dag.

Jeg skal slutte med at sige, at det er indlysende, at Danmark som en slags halvø på Centraleuropa ikke blot er nøje forbundet med udviklingen i Østersøområdet, som den højtærede stats- og udenrigsminister også pegede på, men er dybt interesseret i at opnå den størst mulige afspænding langs jerntæppet, hvor der er så mange konfliktmuligheder, som både direkte og indirekte kan inddrage os.

Jeg skal understrege, at perspektivet i våbenkapløbet tvinger til en nyvurdering i udenrigspolitikken og til forstærkede anstrengelser for at finde veje og midler, som kan føre til afspænding, forståelse og samarbejde, og ønske, at de statsmænd, der skal føre forhandlingerne på begge sider, må have fornødent mod, fantasi og vilje til at finde en løsning.

**Helge Madsen:** Der er god grund til at takke den højtærede statsminister for den udtømmende og saglige redegørelse, vi har fået som svar på vor forespørgsel. Svaret vidner om en nøgtern vurdering af Danmarks vilkår og muligheder, og det er os en tilfredsstillelse at vide, at nøgternhed og saglighed præger ledelsen af den danske udenrigspolitik. Vi tilsiger vor støtte til en fortsættelse ad de linjer, som den højtærede statsminister her har peget på, og vi vil også ved denne lejlighed udtale vor tillid til den mand, der står som udtryk for denne politik.

Man har i dag rejst spørgsmålet, hvad meningen egentlig er med denne forespørgselsdebat. Meningen må være den, at vi fra de enkelte partiers side kan fremkomme med vore kommentarer, fremkomme med betragtninger, som deles af de kredse i befolkningen, hvor vi færdes, med hensyn til de spørgsmål, som nu foreligger til behand-

ling her, og til de store problemer, som den højtærede minister med rette fremhævede som de alt dominerende i udenrigspolitikken — jeg tør måske tilføje, at de jo også er alt dominerende for hele menneskeheden.

Forudsætningen for, at lederne kan få kraft til deres ansvarsfulde gerning, er, at de kan vide, at de har befolkningens tillid, men så må de også kunne få at vide, hvilke synspunkter befolkningen har.

Den højtærede statsminister anførte nogle gange, at Danmark ikke har nogen afgørende indflydelse, men at vi burde gøre alt, hvad vi kunne, for at bidrage vort til afspænding i verden. Jeg er glad for disse udtalelser og vil gerne supplere dem med et lille ord af Kaj Munk. Han har skrevet: „Aldrig spørge, om det nytter, men om det er sandt“. Også et lille land og et lille parti må sige det, vi mener er sandt om disse spørgsmål.

Jeg nævnte før vor tillid til den højtærede statsminister. Jeg nævnte ønskeligheden af befolkningens tillid til dens ledere, og jeg vil gerne videreføre dette på forholdet mellem øst og vest. Er nu ikke også her tillid en forudsætning for en løsning? Når to mænd skal forhandle, tager de hatten af til indledning. Man affører sig sin hjelm, man viser, man har tillid til den, man skal forhandle med. Man rækker hånden frem, den åbne hånd, også et udtryk for, at man har tillid til ham, man skal tale med. Så kan forhandlingerne begynde. Det er disse tanker om tillid og åbenhed, som nobelpristageren Albert Schweitzer har fremhævet så stærkt i den lille bog „Vejen til dig selv“, som vi alle sammen har fået foræret af en ukendt giver. Ja vel, tillid, siger man, men man kan ikke vise tillid, modparten er gennem 40 år opdraget i mistillid til os; de lever dér i en atmosfære af mistillid til alt, hvad vestens er, og så er vi lige langt. Jeg har tillid til, at også modparten forstår, hvad en katastrofe vil betyde for alle, både øst og vest. Jeg har også tillid til, at den fredspropaganda, som østen så flittigt benytter sig af, også virker på østens folk; der må også derovre være millioner, som ærligt ønsker denne afspænding. Men denne tillidens atmosfære tror jeg skal bygges op fra det små. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen nævnte professor George Kennans radioudtalelser, som jeg også har fulgt